

Program

Kurs i Pediatri 3: Endokrinologi, Revmatologi, Nefrologi, Immunologi

Dato: 23. – 27. november 2026 | Sted: Linken Møtesenter, aud. Jiehkkiarri

Dag 1 – Mandag 23.11.26

Tidspunkt	Tema Endokrinologi I	Underviser
09.00-09.15	Oppmøte, velkommen, praktisk orientering	Kursleder Eirin Esaiassen, UNN
09.20-10.00	Diabetes, symptomer og tegn. Initial behandling av nyoppdaget diabetes både med og uten ketoacidose.	Heiko Bratke, Haugesund
10.00-10.15	Pause	
10.15-11.00	Prinsipper for behandling og overvåking med kontinuerlig glukosemåling og insulinpumper	Heiko Bratke, Haugesund
11.00-11.15	Spørsmål og diskusjon	
11.15-12.00	Hypoglykemi, utredning og behandling	Lars Krogvold, OUS
12.00-13.00	Lunsj	
13.00-13.40	Unormal pubertet, klassifisering og prinsipper for utredning og behandling	Ninnie Oehme, HUS
13.40-13.50	Benstrekk	
13.50-14.30	Feil i somatisk kjønnsutvikling	Ninnie Oehme, HUS
14.30-14.45	Pause	
14.45-15.15	Hypotyreose, utredning og behandling	Henrik Irgens, HUS
15.15-15.45	Hypertyreose, utredning og behandling	Henrik Irgens, HUS
15.45-16.00	Kort avslutning av dagen	
19.00	«Meet and greet» Middag, Trattoria Polare	

Dag 2 – Tirsdag 24.11.26

Tidspunkt	Tema: Endokrinologi II og Revmatologi I	Underviser
08.15-09.10	Forstyrrelser i kalsiumhomeostasen	Cathrine Heier, OUS
09.10-09.40	Hypo-og hyperfosfatemi	Cathrine Heier, OUS
09.40-10.00	Pause	
10.00-10.50	Ulike former for hypofysesvikt, diagnostikk og behandling	Jostein Førsvoll, SUS
10.50-11.00	Kort benstrekk	
11.00-11.40	Binyrebarksykdom, diagnostikk og behandling	Jostein Førsvoll, SUS
11.40-12.30	Lunsj	
12.30-12.40	Kort orientering	Ellen Nordal, UNN
12.40-12.55	Artritt hos barn: Differensialdiagnoser og utredning	Nils Thomas Songstad, UNN
13.00-13.40	Juvenil idiopatisk artritt: Utredning – diagnose – behandling	Ellen Nordal, UNN
13.40-13.55	Pause	
13.55-14.05	Immunologisk utredning: Når skal vi rekvirere hvilke prøver?	Ellen Nordal, UNN
14.10-14.20	Barnerevmatologi i Norge – hvem gjør hva og hvor?	Ellen Nordal (UNN)
14.25-14.40	Uveitter hos barn og øyelegens plass i omsorgen for barnerevmatologiske pasienter	Terje Christoffersen og Ellen Nordal, UNN
14.40-14.55	Pause	
14.55-15.20	Smertetilstander hos barn-tilnærminger og utfordringer fra en barnerevmatologs synspunkt	Karin Tylleskâr, HUS
15.25-15.50	Smertetilstander hos barn-tilnærminger og utfordringer fra en barne- og ungdomspsykiaters synspunkt	Elin Drivenes, UNN
15.45-16.00	Quiz MENTI og oppsummering av dagen	

Dag 3 – Onsdag 25.11.26

Tidspunkt	Tema: Revmatologi II	Underviser
	SYSTEMISKE BARNEREVMATOLOGISKE TILSTANDER	
08.30-09.00	Akutte vaskulitter og systemiske inflammatoriske tilstander	Bjørn Barstad, HUS
09.05-09.30	Kroniske vaskulitter – hvordan arter de seg hos barn?	Anna-Birgitte Aga, OUS
09.30-09.45	Pause	
09.45-10.00	Autoinflammatoriske tilstander	Vibke Lilleby, OUS
10.05-10.20	CNO-kronisk non-purulent osteomyelitt	Ellen Nordal, UNN
10.25-10.40	PFAPA-periodisk febersyndrom	Bjørn Barstad, HUS
10.45-11.00	Autoinflammatoriske tilstander inkl CNO og PFAPA Kasustikker	Ellen Nordal, UNN og Bjørn Barstad, HUS
11.00-11.15	Benstrekk	
11.15-11.40	Bindevevssykdommer-hvordan får vi mistanke om hva det er?	Vibke Lilleby, OUS
11.45-12.00	Kasustikker-diskusjon	Anna-Birgitte Aga og Vibke Lilleby, OUS
12.00-12.45	Lunsj	
12.45-13.15	Immunmodulerende behandling ved barnereumatologiske tilstander-oversikt, bivirkninger	Ellen Nordal, UNN
13.15-13.30	Vaksiner og infeksjonsforebygging	Ellen Nordal, UNN
13.30-13.45	Quiz MENTI	
13.45-14.00	Pause	
14.00-16.00	Workshop (5 grupper med 10-11 deltakere sirkulerer på 4 stasjoner)	
Endo rom 1:	Demonstrasjon av penner, sensor og insulinpumpe	
Endo rom 2:	Kasustikker	
Revma rom 3:	Kasustikker	
Revma rom 4+5:	Praktisk leddundersøkelse (Hver gruppe deles på rom 4 (5 pers) + 5 (5 pers): Kort demonstrasjon og praktisk gjennomføring av leddstatus: rom 5	

Stasjon	Endo Utstyr	Endo case	Revma case	Revma us A	Revma us
Rom	1	2	3	4	5
A	14.00	14.30	15.00	15.30 ½ gruppe	15.30 ½ gruppe
B	15.30	14.00	14.30	15.00 ½ gruppe	15.00 ½ gruppe
C	15.00	15.30	14.00	14.30 ½ gruppe	14.30 ½ gruppe
D	14.30	15.00	15.30	14.00 ½ gruppe	14.00 ½ gruppe

Dag 4 - Torsdag 26.11.26

Tidspunkt	Tema: Nefrologi	Underviser
08.15-08.25	Velkommen-intro for dagen	Eivind Sirnes, HUS (kursleder)
08.25-08.45	Akutt nyreskade	Ann Christin Gjerstad, OUS
08.45-09.05	Hemolytisk uremisk syndrom	Marie Grøndahl Bech, St Olavs
09.05-09.20	Pause	
09.20-10.00	Urologi: Kongenit avløpshinder	Thorstein Sæter, St Olavs
10.00-10.10	Benstrekk	
10.10-10.50	Nefrotisk syndrom/proteinuri	Eivind Sirnes, HUS
10.50-11.00	Benstrekk	
11.00-11.30	Hyponatremi	Sonja Amdal Aase, SUS
11.30-12.00	Akutt glomerulonefritt ASPGN-PIGN	Marie Grøndahl Bech, St Olavs
12.00-12.45	Lunsj	
12.45-13.15	Hematuri og glomerulopatii	Eivind Sirnes, HUS
13.15-13.25	Benstrekk	

Tidspunkt	Tema: Nefrologi	Underviser
13.25-14.05	Kronisk nyresvikt	Sonja Amdal Aase, SUS
14.05-14.15	Benstrekk	
14.15-14.55	Nyretransplantasjon	Ann Christin Gjerstad, OUS
15.00-16.00	CASES i grupper	
16.00-16.30	Gjennomgang og avslutning	

Dag 5 – Fredag 27.11.26

Tidspunkt	Tema: Immunologi	Underviser
08.00-08.05	Kort orientering	Torstein Øverland (Kursleder)
08.05-08.45	Medfødt immunsvikt -Når mistenke og hvordan utrede immunsvikt	Torstein Øverland, OUS
08.45-09.35	Terapeutiske aspekter ved immunsvikt, inkludert vaksinasjon	Torstein Øverland, OUS
09.35-10.20	Kasustikk-diskusjoner	Torstein Øverland, OUS
10.20-10.40	Benstrekk med kaffe	
10.40-11.30	Oppfølging av stamcelletransplanterte	Torstein Øverland, OUS
11.30-12.00	Kursevaluering-muntlige kommentarer og spørsmål	

LÆRINGSMÅL

Etter dette kurset skal LIS kunne:

Revmatologi og Immunologi

- o Ha kunnskap om diagnostikk, utredning og under supervisjon kunne behandle av akutte immunologiske sykdommer, som IGA vaskulitt, Kawasaki sykdom, virale og reaktive artritt og periodisk feber syndrom (PED-094)

- o Ha kunnskap om utredning og behandling av revmatiske og autoimmune sykdommer, inkludert juvenil idiopatisk artritt og kjenne til organiseringen av dette tilbudet nasjonalt og regionalt (PED-093)
- o Ha kunnskap om og under supervisjon kunne behandle barn med medfødt og ervervet immunsvikt (PED-095)
- o Ha kunnskap om og under supervisjon kunne følge opp transplanterte pasienter i samarbeid med spesialavdeling (PED-097)
- o Ha kunnskap om vaksinasjon og infeksjonsbehandling av barn med medfødt og ervervet immunsvikt (PED-098, PED-096, *dekkes delvis i Introduksjonskurs 2*)

Nefrologi

- o Ha god kunnskap om og selvstendig kunne utrede og behandle barn med hematuri, samt indikasjon for nyrebiopsi ved hematuri og vurdering av hematuri som ledd i systemsykdom (PED-109)
- o Ha god kunnskap om og selvstendig kunne utrede og behandle barn med hematuri, samt indikasjon for nyrebiopsi ved hematuri og vurdering av hematuri som ledd i systemsykdom. (PED-109)
- o Ha god kunnskap om og selvstendig kunne diagnostisere og behandle barn med nefrotisk syndrom og glomerulonefritt, samt indikasjon for nyrebiopsi (PED-111)
- o Ha god kunnskap om diagnostikk og beherske akutt behandling av hemolytisk uremisk syndrom (PED-112)
- o Ha god kunnskap om utredning og beherske initial behandling av kongenitt avløpshinder i urinveiene, samt kjenne indikasjoner for profylaktisk behandling, videre utredning og postnatal oppfølging av barn med prenatalt påvist avløpshinder (PED-113)
- o Ha god kunnskap om og selvstendig kunne utrede og behandle proteinuri, samt indikasjoner for nyrebiopsi ved proteinuri (PED-114)
- o Ha kunnskap om og under supervisjon kunne utrede og behandle akutt og kronisk nyresvikt, inkludert behandling av tilgrunnliggende sykdom (PED-115)

Endokrinologi

- o Ha god kunnskap om diabetes, både symptomer og tegn samt initial behandling. Kjenne til prinsipper for behandling og bruk av kontinuerlig glukosemåler samt programmet for oppfølging av barn med diabetes, her under symptomer for kroniske komplikasjoner (PED 052) (*KURS 1 og 6 vil ha fokus på behandling av ketoacidose*)
- o Ha god kunnskap om og selvstendig kunne utrede og initialbehandle kongenitte og ervervede thyreoideasykdommer hos barn og unge. Kjenne prinsippene for videre behandling og oppfølging (PED 053)
- o Ha god kunnskap om utredning og selvstendig kunne håndtere akuttbehandling ved forstyrrelser i kalsium/fosfat-stoffskiftet hos barn. Ha kunnskap om prinsippene for videre behandling og oppfølging (PED 054)
- o Ha god kunnskap om symptomer og tegn på vekstforstyrrelser hos barn og unge, inkludert bruk av nasjonale og internasjonale vekstkurver. Selvstendig kunne håndtere initial utredning og ha kunnskap om prinsippene for videre utredning og behandling (PED0 55) (Dette omtales også kort i kurs 2)

- o Ha god kunnskap om symptomer og tegn på binyrebarksykdom hos barn og unge. Selvstendig kunne starte initial behandling ved binyrebarksvikt, også hos nyfødte, og ha kunnskap om prinsippene for videre utredning og behandling (PED 056)
- o Ha god kunnskap om og selvstendig kunne identifisere symptomer og tegn på unormal pubertetsutvikling hos barn og unge. Selvstendig kunne klassifisere pubertetsstadium hos jenter. Ha kunnskap om prinsippene for videre utredning og behandling. (PED 058)
- o Kjenne symptomer og tegn på feil i somatisk kjønnsutvikling og kunne henvise til videre utredning og behandling (PED 059)
- o Kjenne symptomer og tegn på de ulike former for hypofysesvikt hos barn og unge, herunder nyfødte, og ha kunnskap om videre utredning og behandling (PED 060)